

„Након што из Београда дође и званичан, цивилизован акт извињења, можемо имати стварно добросусједске односе. То извињење треба признати геноцид у БиХ, јер је то судски потврђена чињеница.“ Изјавио је Харис Силајџић, члан председништва БиХ и лидер Странке за БиЦ, листу *Данас* 8. децембра. Ова његова изјава не би привукла толику пажњу и представљала би само још једну у низу оптужби да је Србија главни кривац за све злочине који су почињени на тлу бивше Југославије током деведесетих година, да се није догодио још један преседан и скандал када је у питању међународно право. Наиме, шеф посебног одељења за ратне злочине Тужилаштва БиХ, међународни тужилац Дејвид Шведеман, одлучио је да поступи онако како је власт у Сарајеву управо и желела. Он је обуставио даљу истрагу у вези са злочиним који је почињен маја 1992. године у Тузли над ненаоружаним војницима који су се мирно, у колони, повлачили из тузланске касарне према Србији. Индикативно је то да датум када је почињен један од најсрамнијих злочина „Бошњаци“, грађани Тузле славе као дан „победе“ и „ослобођења“ њиховог града, називајући тај гнусни злочин и масакр „битком на Брчанској Малти“.

[\[1\]](#)

Занимљиво је да је реакција наше владе поводом поменуте одлуке међународног суда у БиХ била веома блага. Ивица Дачић је изјавио како је то пример селективне правде и све је остало на томе. Премијер Републике Српске Милорад Додик изјавио је тим поводом: „Заиста је дегутантно да се готово сви злочини над Србима систематски прикривају, па и од стране међународних тужилаца. Треба рећи да је раније тужилаштво у Бијељини покренуло то питање, али је тужилаштво у Сарајеву изузело тај предмет и на тај начин спречило Републику Српску да спроводи истрагу о том злочину.“

Власт у Сарајеву, дакле, не само да не признаје да су злочини почињени и према Србима већ један такав акт, као што је безобзирно убиство ненаоружаних војника, слави као некакав дан ослобођења Тузле.

Подаци се, као и увек, не слажу, али по неким изворима тог кобног дана у Тузли погинуло је око две стотине официра и војника који су углавном живи изгорели у запаљеним камионима. Према неким очевицима, припадници тзв. „патриотске лиге“, паравојне формације босанских муслимана, ликвидирали су једног по једног рањеног војника бивше ЈНА. Тај масакр, у директном преносу приказиван је на локалној телевизији у Тузли. [\[2\]](#) Припадници тзв. „патриотске лиге“ у блиској сарадњи са локалним властима у Тузли су тог кобног дана минирали већ унапред познату трасу повлачења војних возила и поставили су заседе на оближњим зградама како би били у

Коме Србија треба да са извини?

Пише: Владимир Јевтић
среда, 16 децембар 2009 01:44

могућности да колону нападну из неколико праваца и да из заседе мучки убију толики број ненаоружаних војника. Најгори пример безобзирности и лицемерја актуелне власти у Сарајеву представља прослава тог дана као дана ослобођења.

Шта рећи о припадницима већ поменуте „патриотске лиге“, осим чињенице да су у питању били криминалци и ратни злочинци, који су били најактивнији у Сарајеву током рата у Босни. Та паравојна злочиначка формација распуштена је при формирању званичне армије БиХ.

На београдском аеродрому „Никола Тесла“ маја 2007. године ухапшен је Илија Јуришић, који за време поменутог злочина, који је постао познат под именом „тузланска колона“, био на месту високог функционера тадашњег МУП-а БиХ. Он је био, по командној одговорности, директно одговоран за стравичан злочин. Илија Јуришић је на основу пресуде окружног тужилаштва у Београду осуђен на 12 година затвора.

Излишно је помињати да је ова пресуда изазвала оштро противљење припадника власти у Сарајеву, тако да је већ поменути Харис Силајџић судски процес који се у Београду водио против Јуришића назвао „срамним политичким чином“. Пресуда Јуришићу изазвала је и реакције становника Тузле, који су организовали масовне протестне шетње трасом којом је некада проливена крв недужних војника. Пресуда против Јуришића изазвала је оштра реаговања и у другим градовима у федерацији, док је готово комплетно руководство БиХ ову пресуду назвало срамном док су се у глас изјашњавали како је пресуда „србијанског суда монтиран политички процес и да српски суд није имао доказе у случају против Јуришића“. [\[3\]](#)

У светлу скандалозних Силајџићевих изјава још једна која је дата листу *Данас* привлачи пажњу. Наиме, Силајџић је изјавио и како „било ко, ко покуша то промијенити, завршиће горе него они који су то раније покушавали“. Он је при томе мислио како никоме неће поћи за руком да разбије БиХ. Међутим, ова изјава више наликује ратнохушкачком покличу. Све такве изјаве би требале одавно да припадају прошлости.

Веома је занимљива изјава Наташе Кандић, која је поводом суђења Јуришићу, на сајту Фонда за хуманитарно право изјавила како је суђење било политички мотивисано и како је власт у Србији наводно хтела да успостави „вештачку равнотежу међу злочинима“.

„Ја бих, пре свега, рекла да је одлука о томе да се Јуришићу суди у Београду политичка.“^[4] Наташа Кандић очигледно свесно прелази, и то сасвим слободно, преко чињенице да је Јуришић директно одговоран за један стравичан злочин. Познато је какав став има Наташа Кандић и њој слични, али да неко на овај начин, и то потпуно свесно и отворено, стаје на страну једне стране у сукобу, не само да је дегугантно већ представља директно омаловажавање бола родитеља војника и свесно затварање очију пред чињеницама једног стравичног злочина. [4]

На крају да закључимо са већ хиљаду пута поновљеном чињеницом, све стране у рату на просторима бивше Југославије биле су умешане у ужасне злочине. Таква је и сама природа свих ратова који су се водили и који ће се без сумње водити било где у свету. На жалост, сви знамо да је човек способан за ужасне злочине као и за невероватна постигнућа на духовном плану, то је у човековој природи, међутим, потребно је престати са индивидуализацијом кривице. Само наша власт и невладине организације признају да су Срби чинили ратне злочине, за разлику од наших суседа, који не само да се по том питању и не изјашњавају, већ ратне злочине који су почињени од њихових држављана славе као некакве победе и ослобођења.

Наравно да су потребна извињења, али извињења морају бити обострана. Питање кривице и одговорности представља проблем који ће наставити да оптерећује међународне односе између земаља на овим просторима још веома дуго али инсистирати на томе да Србија треба да се извини, а истовремено један масакр славити као дан тобожње победе, само по себи представља неморалан чин који заслужује сваку осуду. Међутим реакције наше актуелне власти су нажалост веома благе и неадекватне. Извињења нису могућа и прикладна све док све стране у сукобу на тлу бивше Југославије не буду у стању да сагледају истини у очи и не буду признале своју кривицу. Силајџић би најпре требало да се извини због злочина почињеног над Србима и војницима у Тузли, и када власти у Босни буду престале да злочине свечано обележавају као дан победе тек тада су могући реални политички односи који су искрени и обострани уз услов заједничког признања кривице. Међутим, сасвим је јасно да тако нешто не можемо очекивати од Босне или евентуално Хрватске, чији ће председник доћи у најављену посету Косову и то на православни Божић. Имајући све ово у виду, наши политичари не би требало да се извињавају некоме ко не жели да прихвати сопствену одговорност и требало би у складу са тим да одмах прекину ту неславну праксу.

^[4] <http://www.15maj.com/>

Коме Србија треба да са извини?

Пише: Владимир Јевтић
среда, 16 децембар 2009 01:44

[2] <http://www.youtube.com/watch?v=Nrji-rjpMZc>

[3] <http://bosnarije.wordpress.com/2009/05/06/ilija-juriscic-zrtva-bruka-i-sramota-srbijanskog-pravosuda/> ; <http://www.24sata.info/vijesti/bosna-i-hercegovina/tuzla/16765-Tuzla-Protesti-zbog-presude-Iliji-Juriscicu.html>

[4] http://www.hlc-rdc.org/O_nama/FHP-u-medijima/1813.sr.html